

За флашу зејтина у већини супермаркета потребно је издвојити 225 динара. То је друго поскупљење уља од јуна ове године, када је цена скочила са 170 на 200 динара по литру. Међутим, није само уље поскупело. Нову цену имају и месо, гориво, грађевински материјал.

Уредница Нова економије Биљана Степановић објашњава да се поскупљења дешавају у целом свету. Додаје да се у Србији не троши много уља по глави становника и да то поскупљење није пресудни удар.

„Поскупело је све, месо, видећемо да ли ће грађани мање да троше, поскупело је гориво, запљуснути смо поскупљењима“, рекла је она.

На питање зашто је уље оволико поскупело, агроекономиста Војислав Станковић каже да пратимо кретање цена на светском тржишту.

„Ако применимо техничко технолошки коефицијент прераде сунцокрета, можемо да произведемо 260 хиљада тона јестивог уља, то је цифра која премашује наше потребе и могућности да извеземо, нећемо бити у ситуацији да извеземо то уље на светском тржишту. Ако применимо тај коефицијент 2,3 одсто на цену од 65 динара и додамо маржу од 3-5 одсто, цена уља не би смела да буде већа од 170 динара. Очито да је страни фактор кретања цена на светском тржишту допринео расту, вероватно има удела са маржом, јер доста су разнолике цене. У Новом Саду можете да нађете Дијамант уље за 165 динара у продаји. Учешће хране и безалкохолних пића у потрошњи просећне породице је 34 одсто, а са овим поскупљењем иде на 37, што је изузетно високо и може се рећи да ћемо бити рекордери ако је та цифра тачна“, рекао је Станковић.

Биљана Степановић додаје да трећина запослених има просечну плату или нешто изнад просечне, као и да људи у мањим срединама не могу да подмире ни минималну потрошачку корпу.

„Тада човеку највише значе цене нееластичних производа. Можете да смањите потрошњу меса, уља, па да пређете на маст. Ова поскупљења која се неке чине малим, су за некога превелика. Имамо и бензин, како да престанемо да се возимо? Прерачунавамо се можемо ли да преживимо. Овде ништа није у реду, ово је крањи резултат, храна поскупљује у целом свету. Али ми се суочавамо са многим другим проблемима“, напомиње она.

За изјаву министра пољопривреде Бранислава Недимовића, који је рекао да „скок цене уља на месечном нивоу није ни пола еспреса у кафићу“, Степановић наводи да је та изјава у духу циничног манира власти.

„Као што се арогантно обраћа председница владе, као што председник каже хоћете да идете у мајицама и спавате на топлот, тако и Недимовић каже то је пола еспреса. Људима којима значи цена уља, меса или кафе они не иду да пију еспресо, они гледају како да преживе. Идеја је да се нама омогући да живимо као људи, да ја констатујем поскупљење, али да оно не утиче пресудно на мој живот. Е то није случај и то је одговорност ове власи. Није њена одговорност што после пандемије расту цене свуда у свету, па и код нас“, сматра Степановић.

„Непримерна изјава, ти људи који седе у кафићима њих не погађа поскупљење, али већи

део не седи по кафићима и то је велики проблем“, додао је Станковић.

Када је у питању поскупљење меса, агроекономиста Станковић каже да је сточарство у великој кризи и да никако да се та криза артикулише.

„Сточарство је индикатор развијености пољопривреде, у високо развијеним пољопривредама, сточарска производња вредносно учествује до 70 одсто, код нас једва 35. Смањен је фонд живе стоке, преполовљен у односу на осамдесете. Произвошачи се понашају економски, виде да је већа зарада у биљној производњи и трансформишу своју производњу. Не може се трасирати с неба да ћемо обновити сточарство за годину две, то је дуготрајан процес. Нама је толико смањен сточни фонд да је та цифра непримерена. Увозимо дубоко замрзнуто свињско месо чији рок трајања истиче да бисмо производили сухомеснате производе и продужили рок још шест месеци“, рекао је Станковић.

Станковић упозорава да ће ценовна кретања поништити повећање плата и пензија и да је држава дужна да донесе социјални програм.

„У многим земљама у свету је уставна одредница да су храна и вода основни артикли и да држава мора да обезбеди грађанима довољну количину под прихватљивим условима. Држава ће морати да донесе мере, једна од мера је интервенција преко робних резерви“, навео је Станковић.

Струја је драстично поскупела за привреду, подсећа Степановић, али бне очекује да ће да поскупи за грађане.

„Бар не много, јер то јесте социјална категорија, иду нам избори, чуди ме да је влада дозволила уље да поскупи, сетите се да су радикали обећавали хлеб за три динара. Раст цене енергената мора да повуче све цене навише. Гас зависимо од увоза, срећом имамо повољан аранжман с Русијом“, рекла је она.

Додаје да је много ствари поскупело, да је званична инфлација 4,3 али да је питање

како ће се кретати у будућности.

„Очекујем и даље раст цена, сем ако не буде неких интервенција. То је светски тренд, само је питање што смо ми са овако малим платама и оволиким процентом сиромашног становништва осетљивији. У свету имају више простра а код нас сте срећни ако задовољите основне потребе“, каже уредница Нове економије.

(H1)